בזמורות ובקנים, ושניהם מספקין את הקנים: **גמ'** תנא מקום שנהגו: לקצור אינו רשאי לעקור, לעקור אינו רשאי לקצור, ושניהם מעכבין זה על זה. לקצור אינו רשאי לעקור, דהאי אמר "בעינא דתחבן לי ארעאי", והאי אמר "לא מצינא, לעקור אינו רשאי לקצור", האי אמר "בעינא דהינקר ארעאי", והאי אמר "בעינא תיבנא", ושניהם מעכבין זה על זה. למה לי? מה טעם קאמר? מה טעם לקצור אינו רשאי לעקור, לעקור אינו רשאי לקצור, משום דשניהם מעכבין זה על זה:

לחרוש אחרון יחרוש: פשיטא? לא צריכא באתרא דלא מנכשי ואזל איהו ונכיש, מהו דתימא אמר ליה האי דנכישנא ארעתא דלא כריבנא לה, קמ"ל [א] דאיבעי ליה לפרושי ליה: הכל כמנהג המדינה: "הכל" לאתויי מאי? לאתויי הא דת"ר, מקום שנהגו להשכיר אילנות על גבי קרקע משכירין, מקום שאין נהגו להשכיר אין משכירין, מקום שנהגו להשכיר משכירין? פשיטא? לא צריכא דכ"ע יהבי בתילתא ואזל איהו בריבעא, מהו דתימא דאמר ליה "האי דבצרי לך אדעתא דלא יהיבנא לך באילנות", קמ"ל דאיבעי ליה לפרושי ליה: מקום שנהגו שלא להשכיר אין משכירין: פשיטא? לא צריכא דכ"ע מקבלי בתילתא ואזל איהו וקבלה, בתילתא מהו דתימא א"ל "האי דטפאי לך אדעתא דיהבת לי באילנות", קמ"ל דאיבעי ליה לפרושי ליה: כשם שחולקין בתבואה כך חולקין בתבן ובקש: אמר רב יוסף, בבבל נהיגו דלא יהבי תיבנא לאריסא, למאי נפקא מינה דאי איכא אינש דיהיב עין יפה הוא ולא גמרינן מיניה, אמר רב יוסף, בוכרא ומפתא וארכבתא, וקני דחזורא דבעל הבית, וחזורא גופיה דאריסא, כללא דמילתא כל עיקר דבעל הבית, נטירותא דאריסא, ואמר רב יוסף: מרא וזבילא ודוולא וזרנוקא דבעל הבית, אריסא עביד בי יאורי: כשם שחולקין בין כך חולקין בזמורות ובקנים: (ג)קנים מאי עבידתייהו? אמרי דבי רבי ינאי קנים המוחלקין שבהן מעמידין את הגפנים: ושניהם מספקין את הקנים: למה ליה? מה טעם קאמר? מה טעם שניהם חולקין בקנים משום דשניהם מספקין את הקנים: **מתני'** המקבל שדה מחבירו או בית האילן, יבש המעין ונקצץ האילן, אינו מנכה לו מן החכורו; אם אמר לו "חכור לי שדה בית השלחין זו או שדה בית האילן זה" יבש המעין ונקצץ האילן מנכה לו מן חכורו: **גמ'** היכי דמי? אילימא דיבש נהרא רבה אמאי אינו מנכה לו מן חכורו? [ב]לניכא ליה מכת מדינה היא? אמר רב פפא, דיבש נהרא וזמאדאמר ליה איבעי

בלמא פירוש שמירה כמו פיו בלוס (בכורות דף מ:) פירוש סגור וכן "בולס עלמו בשעת מריבה"-שילבי כסוי הדם (חולין דף פט:) לכל לוגר בלוס דסוף פרק המקבל (גיטין דף מז: ושם ד"ה בלוס) הוא בממ"ך (נ) כמו עיסה בלוסה מעורב בפרק כלל גדול (שבת דף עו:) ולוגרות בלוסין בב"ר (פרשה ס) :

מנכה לו מחכורו. כיון בחכירות בין בקבלנות תיירי כדלמר בגמרא ותע"ב דתנן לקמן (דף קה:) המקבל שדה מחבירו ואכלה חגב או שכרתה מכת מדינה היא מנכה לו מחכירותו ולא תיירי הלא בחכירות דבקבלנות חיב מנכה לו הלא טובל שלים לו רביע כמו שהתנה כדפירש לקמן בקונטרס מ"מ הכא בסיפא מנכין לו כיון דת"ל בית השלחין הלא חיבני ליה למימר כיון דקאי בגווה מדלמר זו כדלמר בגמרא ס"מ שרוצה לומר כל זמן שהתה בית השלחין כמו שהיא עכשיו שים בה מעין דלפסר

הגהות הב"ח

(ב) גמ' מקבלי בריבעתא ואזל ליכו: (ג) שם קנים מלי עבידתייהו. (ד) שם בית ד' ס"ם פרכסים קנים מלי עבידתייהו מה גריכים לכרם קנים הגדילים בקרקע דקנים סתמא משמע ליה במקום גידולן כמו מינה הקנים קנים המתולקן. מפולגין שמעמידין תחת הגפנים. כדי שיהיו הגפנים זקופין והמכוונות תוליו במויר ולא יתקלקל בקרקע וקורין לכו פתמיליס: (ג) רש"י ד"ס וזבילא פלג"ש. ג"כ נלמוד תשכח מיש"ם גתכ"ל: (ג) תוס' ד"ס בלמא וכו' הוא כסמ"ך · כ"כ וכן פי' רבב"ם פ' מ"ם דף כ"ח ע"ח:

הגהות הגר"א

[א] גמ' דאיבעי כו'. נ"ב ר"ל דקס"ד מכאי לף מסכתק"ל"ה"כ"מ"ס: [ב] שם בגמ' נ"ב פי' סיג. לגון בכרי"ף: [ג] שם מרא וזבילא. נ"ב מרא. וזבילא. לגון בכמב"ם הקדום שמופיעין בו בתלן. וכלים שמשתין בהם בעפר ומפרש דכל זה ס"ה בתוכר והעור תלן עליו בגה וכן כ"ה ובתוי"ב ממה שמיין על סיפא דמתני' כשם כו': [ד]שם ניתמ כו' · נ"ב ר"ל בתכירות ועי' כ"ש בלן ולקמן ק"ה ב' במתני' ועיין תוס' ד"ה מנכה כו'. מ"מ דלא כעור (ועמ"ש רבינו בח"מ סי' שכ"ח ס"ק ב'):

הגהות הגר"א

[א] גמ' דאיבעי כו'. נ"ב ר"ל דקס"ד מכאי לף מסכתק"ל"ה"כ"מ"ס: [ב] שם בגמ' נ"ב פי' סיג. לגון בכרי"ף: [ג] שם מרא וזבילא. נ"ב מרא. וזבילא. לגון בכמב"ם הקדום שמופיעין בו בתלן. וכלים שמשתין בהם בעפר ומפרש דכל זה ס"ה בתוכר והעור תלן עליו בגה וכן כ"ה ובתוי"ב ממה שמיין על סיפא דמתני' כשם כו': [ד]שם ניתמ כו' · נ"ב ר"ל בתכירות ועי' כ"ש בלן ולקמן ק"ה ב' במתני' ועיין תוס' ד"ה מנכה כו'. מ"מ דלא כעור (ועמ"ש רבינו בח"מ סי' שכ"ח ס"ק ב'):

נושא/מאגר

הנהות הב"ח

(ב) גמ' מקבלי בריבעתא ואזל ליכו: (ג) שם קנים מלי עבידתייהו. (ד) שם בית ד' ס"ם פרכסים קנים מלי עבידתייהו מה גריכים לכרם קנים הגדילים בקרקע דקנים סתמא משמע ליה במקום גידולן כמו מינה הקנים קנים המתולקן. מפולגין שמעמידין תחת הגפנים. כדי שיהיו הגפנים זקופין והמכוונות תוליו במויר ולא יתקלקל בקרקע וקורין לכו פתמיליס: (ג) רש"י ד"ס וזבילא פלג"ש. ג"כ נלמוד תשכח מיש"ם גתכ"ל: (ג) תוס' ד"ס בלמא וכו' הוא כסמ"ך · כ"כ וכן פי' רבב"ם פ' מ"ם דף כ"ח ע"ח:

מאגר

הגהות הגר"א

[א] גמ' דאיבעי כו'. נ"ב ר"ל דקס"ד מכאי לף מסכתק"ל"ה"כ"מ"ס: [ב] שם בגמ' נ"ב פי' סיג. לגון בכרי"ף: [ג] שם מרא וזבילא. נ"ב מרא. וזבילא. לגון בכמב"ם הקדום שמופיעין בו בתלן. וכלים שמשתין בהם בעפר ומפרש דכל זה ס"ה בתוכר והעור תלן עליו בגה וכן כ"ה ובתוי"ב ממה שמיין על סיפא דמתני' כשם כו': [ד]שם ניתמ כו' · נ"ב ר"ל בתכירות ועי' כ"ש בלן ולקמן ק"ה ב' במתני' ועיין תוס' ד"ה מנכה כו'. מ"מ דלא כעור (ועמ"ש רבינו בח"מ סי' שכ"ח ס"ק ב'):

ואזל איהו בריבעתא · תימה דהכא משמע דבעל הבית טובל פחות מן החרים ובכל דוכתי משמע שהחרים טובל פחות כדלמרינן במי שחחזו (גיטין דף עד:) כ"ע דלו תלת ומקלי ריבעתא ותא דלי תרבעה ומקיל תילתא ולקמן בפירקין (דף קי·) נמי תמרינן לחרים לומר למחלה ירדתי ובעל הבית לומר לגלים הורדתיו משמע שחרים רגיל ליטול פחות ולא יותר וי"ל דהכא לייירי שהחרים נותן זרע לבל בכל דוכתי לייירי שבעל הבית נותן זרע לו בכרמים ופרדסים שתין לריך זרע דלחיכא למיחרת דעבדי הכי דחריסת יהיב ביזרע ואיכא למיחרת דעבדי הכי דמרי חרעת יהיב ביזרע כדלמר לעיל בסוף לישנו כאך (דף עד:):

בוכרא ופפתא · פר"ח חרין וכן חרין שכך רגילים לעשות סביבות השדה מתון לגדר כדלמרינן בסוף פרק בית כור (ב"ב דף קה·) ובערוך [ערך מרכנתא] פי' כפירוש הקונטרס:

גמ' ושניהם מעכבין זה על זה. פירוש שמירה כמו פיו בלוס (בכורות דף מ:) פירוש סגור וכן "בולס עלמו בשעת מריבה"-שילבי כסוי הדם (חולין דף פט:) לכל לוגר בלוס דסוף פרק המקבל (גיטין דף מז: ושם ד"ה בלוס) הוא בממ"ך (נ) כמו עיסה בלוסה מעורב בפרק כלל גדול (שבת דף עו:) ולוגרות בלוסין בב"ר (פרשה ס) :

מנכה לו מחכורו. כיון בחכירות בין בקבלנות תיירי כדלמר בגמרא ותע"ב דתנן לקמן (דף קה:) המקבל שדה מחבירו ואכלה חגב או שכרתה מכת מדינה היא מנכה לו מחכירותו ולא תיירי הלא בחכירות דבקבלנות חיב מנכה לו הלא טובל שלים לו רביע כמו שהתנה כדפירש לקמן בקונטרס מ"מ הכא בסיפא מנכין לו כיון דת"ל בית השלחין הלא חיבני ליה למימר כיון דקאי בגווה מדלמר זו כדלמר בגמרא ס"מ שרוצה לומר כל זמן שהתה בית השלחין כמו שהיא עכשיו שים בה מעין דלפסר

בזמורות · הקונטרס מן הגפנים: **קנים** · מפרש בגמ' קנים המעמידים את הגפנים קורין "פוסי"ל: **ושניהם מספקין את הקנים** · החולקים בכל שנה שתין על החרים חלה לעבוד ולשמור לכל אחר דבריהם על שניהן וסיפא דמתניתין לייתי חלה בקבלתם דלמי בחכרתם לה

גמ' שניהם מעכבין · לגמרי מן המנהג: **אחי למר** · **בעינא** דקרקע לי אפשי שתעקור דבעינא דתינקר ארעאי" = שיחלרו בה מן הקנים ויהא לה לזבל לזריעתה לשנה הבאה: **נפשי למר** · שם בעל הבית למר "עקור" מני הלי למימר ליה לא מלינא מימרת שהקנירה טוחה מן הקרקע: **דינקר** · שתהא נקיה שאינה לריכה לזבל: **בעינא תיבנא** · לי גריך הכן לבסמותי ולי לפני שתחלר בקרקע: **שניהם מעכבין זה על זה למ"ל** · כיון דתנן בתרוייהו "ליטו רבנן" מכלל דזימנין דניחא ליה למר בהכי ולמר בהכי וזימנין ליפכא: **משום דשניהם מעכבין** · בלומר מפני שמניהן יש להם טענה לכתן ולכתן: **ותויל ליטו ונכיס** · בעוד שהמבוזה מחוברת ותלש ממנה עשבים רעים תלש שלחר מכתן חזרו ונדלו בהן קנים: **דלא כריבנא ליה** · שלא לחרוש עוד לחריה, שהביזום במקום חריסה שלחר הקנירה היא למטע עשבים הרעים: **שנהגו להשכיר לילנות** · עם שדה לבן שיטול החרים חלקן בפירות החילן לע"פ שתינו מוריח בהן שתין לריכין לעבודה: **משכירין** · כלומר מסתמת הן מוסכרין: **יבני בתילתא** · טוחנין קרקעות לחריסין ע"מ שימלו הן חלק שלישי וחרים שני חלקים: **ותול ליטו ויהיב ריבעתא** · שלא יטול כולו חלק רביע והחרים שלשה חלקים: **דבצרי לך** · שחי טובל פחות משלר בעלי בתים: **מקבלי בריבעתא** · ע"מ ליתן לבעל הקרקע רביע בתבואה: **בוכרא ומפתא וקני דחזורא דבעל הבים** · שבידות השדה טוחנין חרין וטוחנין *הטפר על המילר להגביה שבידותיו ולשחר זמן שבידת חוזר הוא ומוסיף עליו טפר שנים וכן שלישים, רלתנן קרי בוכרא, והכי טפתא לגון ריבוי דמטפי לה והכלינהו קרי לרכבתא: **קני דחזורא** · קנים שמועלים בחלן לשחוט בו קוליס שלהן בו נסרים שבידות השדה: **דבעל הבים** · עליו יליחה זשל לעשות: **חיורא גופיה** · הקוליס שלוזנין בו שביב הקנים דלריכה: **טיקר בלמא** · טיקר שמירה שלי לפסר בלא היה: **נטירותא דאריסא** · עליו להוליח שלישו טובה לשל להקל מעליו שלו יעמוד לעולם כלל בשמירתה: **מרא** · פוסי"ל בלע"ז:

וזבילא · (נ) פתנ"ל: **ודוולא** · לדי להקנות שדה: **וזרנוקא** · עוד למלות במקום שטובגין לדלות בטודות: **שריפת עביד בי יאורי** · עליו לעשות שריפין משפת הגהר על סוף השדה שכשמולין המים מן הגהר שופכין בשריפין והשריפין מוליכין עד סוף השדה והיא שומה מליליה: **מוחלקין** · שניהם קליפתן מחלוף הלבן שעליהן: **שניהם מספקין למה לי** · פשיטא כיון דתנן לשניהן בן וחולקין בהן ממילא שמעינן דשניהן מספקין לת החרים דאי לא יהיב מפיקרא למאי ליפא ליה: **מתני' בית השלחין** · קרקע יבישה ללא דייש כמי הגפנים ומעמיין שבה מקנה לוחקה: **או בית האילן** · ובשביל החילן ההוא חביבה על החרים שטובל חלק בפירות בלא טורח: **מן חכורו** · אם קיבלה ממנו בחכירות בכך וכך לטורין לשנה דמעיקרא לא גלי דעתיה דמשום מעיין לן חילן עמי לה בחכירותה: **חכור לי בית השלחין זו** · גלי דעתיה דבשביל שהוא בית השלחין טפי לה וחכרה ממנו: **נמי, נפרץ רבה** · שהכל מסקין ממנו: **נימא ליה מכח מדינה היא** · ותנן לקמן בפירקין (דף קה:) המקבל שדה מחבירו וחכלה חגב או שנשדפה אם מכח מדינה היא מנכה מן החכירות: **נפרץ ונועל** · למת המים שהמשיכו מן הגהר הגדול אל הבקעה להשקות ממנה: